

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක - 10

සම්පත් ගනුදෙනු

JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd
Pioneers in Professional Education

65/2A, Chittampalam Gardiner Mawatha, Colombo 02 | T: +94 112 430451 | E: info@jmc.lk | F: +94 115 377917

වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම් (Events After the Reporting Period)

මෙම ප්‍රමිතයට අනුව "වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම්" පහත ලෙස නිර්වචනය කර තිබේ.

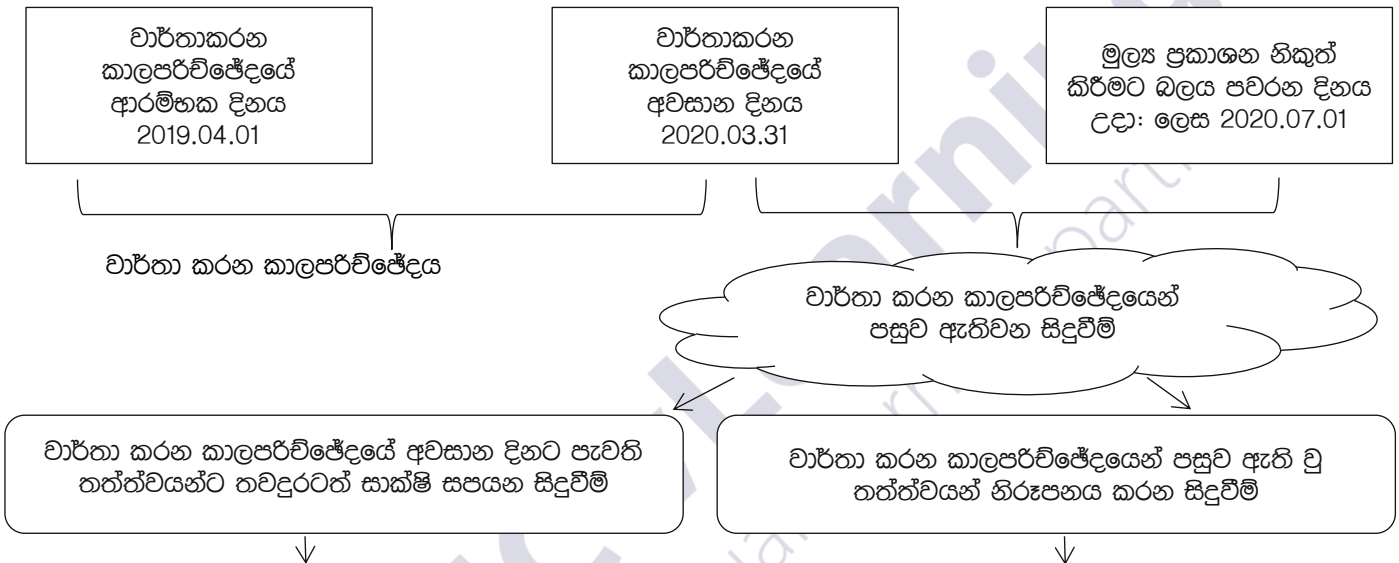
1. නිර්වචනය – Definition

"වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනයත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීමට බලය පවරන දිනයත්, අතර සිදුවන වාසි සහගත හා අවාසිසහගත සිදුවීම් වේ."

මෙම සිදුවීම් ප්‍රධාන වර්ග 2 ට බෙදිය හැක.

1. වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පැවති තත්ත්වයන්ට තවදුරටත් සාක්ෂි සපයන සිදුවීම්.
2. වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයෙන් පසුව ඇති වූ තත්ත්වයන් නිරූපනය කරන සිදුවීම්.

මෙය පහත රූප සටහන තුළින් තවදුරටත් පැහැදිලි කළ හැක.

මෙම සිදුවීම්වල බලපෑම ප්‍රමාණාත්මකවේ නම් වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයට ගැලපිය යුතුය. එනම් 2019/2020 වර්ෂයකට ගැලපිය යුතුය. මේ නිසා මේවා "ගලපන සිදුවීම්" (Adjust Events) ලෙසද හඳුන්වයි.

උදා :

- වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට සිටි ප්‍රධාන ණයගැතියෙකු බුන්වත් වී ඇති බව විදිනෙන් පසු තහවුරු කිරීම.
- වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පැවති තොග විදිනෙන් පසු දිනකදී යල් පැහීම.
- සංචිතවලට මාරු කිරීම්
- වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනෙන් පසු දිනක පෙර වර්ෂයක සිදුව ඇති වංචාවක් හෝ වරදක් හඳුනාගැනීම.
- වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනෙන් පසු දිනකදී ප්‍රසාද දීමනාවක් හෝ ලාභ බෙදාගැනීමක් සිදු කිරීමට තීරණයක් ගැනීම. (නෛතික හෝ සම්මුතික බැඳීමක් පවතිනම්)
- වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පැවති අසම්භාව්‍ය වගකීමක් විදිනෙන් පසු දිනක තහවුරු වීම.

මේවා වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පසුව ඇති වූ තත්ත්වයන් නිරූපනය කරන නිසා වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට ගැලපීම් කරනු නොලබයි. එනම් 2019/2020 වර්ෂයට නොගැලපිය යුතුයි. මේ නිසා මේවා "නොගලපන සිදුවීම්" (Non adjust events) ලෙසද හඳුන්වයි.

උදා :

- ලාභාංශ ප්‍රකාශ කිරීම - සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා
- වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පසුව ගින්නෙන්, ගං වතුර වැනි විපත් තුළින් වත්කම්වලට සිදුවන හානි.
- අයෝජනීයව වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පසුව වෙළඳපොළේ ඇතිවන මිල පහළ යාම්.
- වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පසුව ව්‍යාපාරයේ එක් අංශයක් වෙන් පාර්ශවයක් පවරා ගැනීම.
- ප්‍රධාන ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හෝ ආරම්භ කිරීම.
- ප්‍රධාන සාමාන්‍ය කොටස් ගනුදෙනුවක්
- බදු අනුපාතයන්හි වෙනස්වීමක් හෝ බදු පනත්හි වෙනස්වීම්.
- වැදගත් ඇපවීමක් සම්බන්ධ එකඟතාවයන්ට පැමිණීම.

2. වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයෙන් පසුව ඇති වූ තත්ත්වයන් නිරූපනය කරන සිදුවීම් හෙළිදරව් කිරීම- - Disclosure

- 1. සිදුවීම් ස්වභාවය
- 2. අදාළ සිදුවීම තුළින් ඇතිවන බලපෑම පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක් හෝ විලෙස ඇස්තමේන්තුවක් කළ නොහැකි නම් ඒ පිළිබඳ ප්‍රකාශනයක්

3. පොදුවේ කළයුතු හෙළිදරව් කිරීම -- Disclosure

- 1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා බලය පැවරූ දිනය හා බලය පැවරුවේ කවුරුන්ද යන වග
- 2. ආයතන හිමිකරුවන්ට හෝ වෙනත් පාර්ශ්වයකට මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීමෙන් පසු ඒවා වෙනස්කිරීමේ බලයක් පවතිනම්, ඒ බව.

උදාහරණ : 04

සීමිත Y සමාගමේ 2020.03.31 දිනට සිටි රු. 5,000,000 ක ණයගැතියෙකු 2020.06.03 දින බුන්වත්තාවයට පත් වූ අතර එදිනම බේරුම්කරුවෙකුද පත්කරන ලදී. අවසාන බේරුම් කිරීමේදී ණයගැති වටිනාකමෙන් 25% ප්‍රමාණයක් අය කර ගතහැකි වේ යැයි සීමිත Y සමාගමේ ගණකාධිකාරී විශ්වාස කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රසිද්ධ කිරීමට බලය පවරන ලද්දේ 2020.06.20 දිනදීය.

ඉහත ගණුදෙනුව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 10 අනුව 2020.03.31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ කෙසේ නිරූපනය කළ යුතුදැයි ඔබ සිතන්නේද?

පිළිතුර

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 10 “වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම්” අනුව, වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පසු සිදුවීම් ප්‍රධාන වර්ග දෙකකි. ඒවා නම්,

- i. වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පැවැති තත්ත්වයට සාක්ෂි සපයන සිදුවීම්
- ii. වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනෙන් පසුව ඇති වූ තත්ත්වයක් නිරූපනය කරන සිදුවීම්

වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට සිටි ප්‍රධාන ණයගැතියෙකු වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනෙන් පසු දිනක දී බුන්වත් වීම වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පැවැති තත්ත්වයට තවදුරටත් සාක්ෂි සපයන සිදුවීමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු අතර එවැනි සිදුවීම් වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට ගැලපිය යුතුයි.

ගැටලුවට අනුව 2020.03.31 දිනට සිටි ණයගැතියෙකු වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනෙන් පසු දිනක එනම් 2020.06.03 දින බුන්වත්තාවයට පත්ව ඇත. මේ නිසා එම බුන්වත්වීම මත අයකරගත නොහැකි ප්‍රමාණය වන රු. 3,750,000, 2020.03.31 දින වන වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට ගැලපිය යුතුයි. එනම් 2019/2020 වසරේ බොල් ණය ලෙස කපාහැර, අයකරගත හැකි වේ යැයි ඇස්තමේන්තු කරන ලද 25% වන රු. 1,250,000 පමණක් 2020.03.31 දිනට සකසන මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ වත්කමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු වේ.

උදාහරණ : 05

සීමාසහිත “එක්ස්” සමාගමේ ගිණුම් වර්ෂය 2020.03.31 න් අවසන් වේග මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා බලය පවරන ලද්දේ 2020.07.05 දිනදීය.

- (අ) 2020'05'10 සීමාසහිත “එක්ස්” සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රු. 800,000 සාමාන්‍ය ලාභාංශයක් ප්‍රකාශ කළේය.
- (ආ) 2020'03'31 දින සීමාසහිත “එක්ස්” සමාගම රු. 750,000 ක ණයගැතියෙකු 2020.06.15 දින බුන්වත් බව ප්‍රකාශයට පත්විය.
- (ඇ) සීමාසහිත “එක්ස්” සමාගම 2020.03.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා රු. 785,000 ක නිෂ්පාදන ප්‍රසාද මුදලක් ගෙවීමට ඔවුන් අතර පැවති ගිවිසුමකට අනුව 2020.05.10 දින තීරණය කරන ලදී.
- (ඈ) සීමාසහිත “එක්ස්” සමාගමේ නිෂ්පාදනයන්ගේ 60% කට දායක වූ නිෂ්පාදන යන්ත්‍රයක් 2020.04.15 දින ගින්නකින් විනාශ විය. මෙම විනාශයෙන් ඇතිවූ අලාභයේ ඇස්තමේන්තු වටිනාකම රු. 3,000,000 කි.

ඉහත සඳහන් සිද්ධීන් සම්බන්ධව ඔබ ක්‍රියාකරන ආකාරය සඳහන් කරන්න.

පිළිතුර

- (අ) නොගලපන සිදුවීමකි.
හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රමාණවත් වේ.
- (ආ) ගලපන සිදුවීමකි.
2020.03.31 දිනට ගැලපිය යුතුයි. එනම් 2019/2020 වසරේ බොල්ඡායක් ලෙස කපාහැරිය යුතුයි.
- (ඇ) ගලපන සිදුවීමකි.
2019/2020 වසරේ ප්‍රසාද දීමනාවක් ලෙස ගැලපිය යුතුයි.
- (ඈ) නොගලපන සිදුවීමකි.
හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රමාණවත් වේ.

උදාහරණ : 06

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අංක 10 වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයෙන් පසුව ඇතිවන සිදුවීම් ප්‍රධාන වර්ග 2 ක් ලෙස හඳුනා ගනී.

- (a) මෙම සිදුවීම් වර්ග 02 මොනවාද?
- (b) මෙම සිදුවීම්වලට අදාළ හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා මොනවාද?

පිළිතුර

- a
  - i. වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනට පැවති තත්ත්වයට සාක්ෂි සපයන සිදුවීම්
  - ii වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයෙන් පසුව ඇති වූ තත්ත්වයක් නිරූපණය කරන සිදුවීම්
- b පොදුවේ කළයුතු හෙළිදරව් කිරීම්
  - මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා බලය පැවරූ දිනය හා බලය පැවරුවේ කවුරුන් ද යන වග, හා
  - ව්‍යාපාරයේ හිමිකරුවන්ට හෝ වෙනත් පාර්ශවයකට මූල්‍ය ප්‍රකාශන හිකුත් කිරීමෙන් පසු ඒවා වෙනස් කිරීමේ බලයක් පවතී නම්, ඒ බව.

වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයෙන් පසුව ඇති වූ තත්ත්වයක් නිරූපණය කරන සිදුවීම්වලට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම්

- සිදුවීමේ ස්වභාවය
- අදාළ සිදුවීම් තුළින් ඇතිවන බලපෑම පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක් හෝ විලෙස ඇස්තමේන්තුවක් කළ නොහැකි නම් ඒ පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්.